

Introduksjon

I 2022 begynte Viken Skog og SB Skog å sette seg inn i FNs bærekraftsmål i forbindelse med vår virksomhet som tømmerkjøpere og tilretteleggere av skogbruksaktiviteter. Dette er vår andre bærekraftsrapport.

Vi har fått bedre oversikt over vårt bidrag til miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft. Vi høster skogressurser med hensyn til naturen og menneskene, inkludert skogeiere, ansatte, samarbeidspartnere, underleverandører, turgåere og andre berørte.

Vi har beregnet selskapenes klimafotavtrykk og positive bidrag til karbonbinding i skog, samt fått innsikt i vårt bærekraftsarbeid og hvordan vi kan bidra til FNs mål. Viken Skog og SB Skog støtter alle FNs 17 bærekraftsmål, men fokuserer på ansvarlig forbruk og produksjon (mål 12), stoppe klimaendringene (mål 13) og livet på land (mål 15).

Hele organisasjonen og våre samarbeidspartnere skal ha et bevisst forhold til bærekraftsmålene og rapporteringen. Vi har gjort grunnarbeidet selv, men søkt hjelp når nødvendig. Rapporten gir ikke fullstendig oversikt over klimaregnskapet, men vi trekker frem de største utslippskildene i vår del av verdikjeden hvor vi også vil ha størst effekt av tiltak.

Bærekraftsarbeid og krav til rapportering for selskaper er i stadig endring og vi følger med på utviklingen både nasjonalt og i EU. Vi skal sørge for at vi alltid er i tråd med gjeldende regelverk på området.

Silje Helene Waagaard (prosjektleder), Diana Eckert, Kenneth Langsethagen, Bjørn Hugo Pettersen og Vibeke Teslo-Andersen

Våre fokusområder for å nå FNs bærekraftsmål

Mål 15: Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold

15.2) Innen 2020 fremme innføringen av en bærekraftig forvaltning av all slags skog, stanse avskoging, gjenopprette forringede skoger og i betydelig grad øke gjenreising og nyplanting av skog på globalt nivå. Vi skal fremme innføringen av en bærekraftig skogforvaltning.

15.5) Iverksette umiddelbare og omfattende tiltak for å redusere ødeleggelsen av habitater, stanse tap av biologisk mangfold og innen 2020 verne truede arter og forhindre at de dør ut.

Fokusområde: Vi skal sikre bærekraftig skogforvaltning ved ansvarlig drift og beskyttelse av biologisk viktige områder.

Målsetting: Nullvisjon for skader på biologisk viktige områder og målbart færre brudd på PEFC.

Tiltak: Utvikle og forbedre planleggingen av hogstoppdrag og skogbrukstiltak.

Mål 12: Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre

12.2) Innen 2030 oppnå bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressurser.

12.4) Innen 2020 oppnå en mer miljøvennlig forvaltning av kjemikalier og alle former for avfall gjennom hele livssyklusen, i samsvar med internasjonalt vedtatte rammeverk, og betydelig redusere utslipp av kjemikalier og avfall til luft, vann og jord for mest mulig å begrense skadevirkningene for folkehelsen og for miljøet.

12.5) Innen 2030 redusere avfallsmengden betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk.

Fokusområde: Vi skal drive ansvarlig produksjon og bidra til effektiv utnyttelse av fornybart trevirke.

Målsetting: Bærekraftig skogforvaltning.

Tiltak: Varierte hogstformer med økt andel lukket hogst, opprettholde bærekraftig avvirkningsnivå, aktiv skogskjøtsel og tiltak for bedre tilvekst, samt redusere forurensende utslipp fra produksjonen.

Mål 13: Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem

13.3) Styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varsling, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette.

Fokusområde: Vi er en viktig del av klimaløsningen og det grønne skiftet.

Målsetting: Redusere utslipp knyttet til vår produksjon og transport.

Tiltak: Klimaregnskap over produksjon og transport, tiltak mot utslipp.

Påvirkning og bidrag

FNs klimamål for bærekraft

- + Trevirke er en fornybar ressurs
- + Produkter basert på trevirke erstatter produkter laget fra fossile kilder
- Utslipp av klimagassen CO₂ i forbindelse med avvirkning og transport av trevirke

- + Sertifiserte skogeiere trygger ansvarlig og regulert skogsdrift med hensyn til naturmangfoldet og biologisk viktige områder
- Risiko for skade på biologisk viktige områder hvis spesifikke rutiner i produksjonen svikter

- + Balanse mellom avvirkning og miljøhensyn gir et bærekraftig skogbruk for kommende generasjoner
- + Kompetent skogskjøtsel gir god tilvekst for lagring av CO₂ og god kvalitet på tømmeret
- + Nye bruksområder for trematerialer bidrar til sirkulærøkonomien og bærekraftig utvikling
- Risiko for negativ miljøpåvirkning ved utslipp fra produksjonen

Sikre bærekraftig skogforvaltning

Vi skal ta vare på naturmiljøet ved ansvarlig drift og beskyttelse av biologisk viktige områder. Vi skal fremme innføringen av en bærekraftig skogforvaltning (knyttet til delmål 15.2). Vi skal iverksette tiltak for å redusere ødeleggelsen av habitater og stanse tap av biologisk mangfold (knyttet til delmål 15.5).

Skogsertifisering

Viken Skog og SB Skog er sertifisert etter to internasjonale skogsertifiseringssystem, som begge har norske standarder tilpasset til våre lokale forhold. Uavhengige sertifiseringsorgan gjennomgår tredjeparts-kontroll av virksomhetene, og må være akkreditert av nasjonale akkrediteringsorgan. Les mer om sertifiseringene våre under.

ISO 14001/PEFC FM (Skogstandard) Bærekraftig skogbruk som ivaretar miljømessige, sosiale og økonomiske interesser	FSC® FM (Skogstandard) Sikrer langsiktig skogforvaltning basert på miljømessige, sosiale og økonomiske interesser.
PEFC CoC (Sporingsstandard) Sporing av tre gjennom alle ledd i verdikjeden og merking av produkter.	FSC® CoC/CW (Sporbarhetsstandard/Controlled Wood) Sporbarhetssertifiseringen sørger for sporing av tre gjennom hele verdikjeden av sertifiserte selskaper. FSC Controlled Wood benyttes i FSC-blandede produkter eller til videresalg til FSC sertifiserte virksomheter. Formålet med "Controlled Wood" er å sikre at trevirke som ikke er FSC FM-sertifisert ikke kommer fra kontroversielle kilder.

System for forbedring og kontroll

Funn fra eksterne revisjoner

Intertek gjennomførte revisjon av Viken Skog i september 2024 etter ISO 9001, ISO 14001, PEFC og FSC-standardene. Tidligere avvik ble gjennomgått og vurdert som lukket. Styringssystemet ble godkjent, og sertifiseringene videreført. Revisjonen inkluderte intervjuer, dokumentgjennomgang og feltebefaringer, blant annet av fire eksterne klagesaker – alle vurdert som tilfredsstillende håndtert.

To mindre avvik ble avdekket:

1. **Manglende rapportering etter hogst** – løst med en teknisk løsning i våre digitale verktøy, tydeligere krav og konsekvenser ved forsinket levering.
2. **Grøfterens mot vassdrag** – rettet opp og fulgt opp med nytt kurs for entreprenører.

Revisjonen viste et positivt arbeidsmiljø, god struktur og høy digitaliseringsgrad. Samtidig ble det pekt på risiko knyttet til økte krav til bærekraft, kapasitet hos ansatte og behov for bedre risikovurdering ved arbeid alene i skogen.

Standarden definerer avvik på følgende måte (PEFC N 03: 2022):

Mindre avvik: Avvik som ikke fører til betydelig risiko for påvirkning på skogproduksjon, miljø- og friluftskvaliteter.

Vesentlige avvik: Gjentakelse av flere mindre avvik eller avvik som ikke rettes opp i samsvar med sertifikatholders krav. Dette er avvik som fører til betydelig risiko for påvirkning.

Alvorlige avvik: Gjentakelse av vesentlige avvik eller mangelfull lukking av disse. Videre er det feil som har ført til betydelig negativ påvirkning eller lovbrudd slik som; hogst i funksjonsområde for prioritert art eller utvalgt naturtype, naturreservat, nøkkelbiotop, nasjonalpark eller skade på vernet kulturminne.

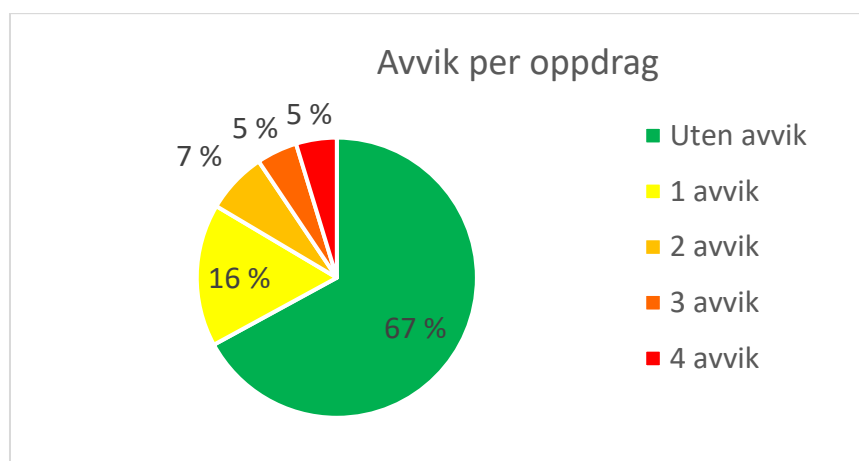
Funn fra interne revisjoner

Tabell 1.1 - Tabellen viser oversikt og fordeling av avvik etter interne revisjoner av PEFC skogstandard for 2024, sammenlignet med foregående år.

Hovedområde	2024	2023
Forvalteransvar/Planlegging	4	1
Arbeidskraft og sikkerhet	2	3
Skogsveger	-	-
Samiske rettigheter	-	-
Bevaring av skogarealet/Langsiktig virkesproduksjon	4	3
Genbevaring	-	1
Friluftsliv	1	1
Miljøinformasjon	-	-
Hogst	4	3
Avfall og forurensing	-	1
Livløpstrær og døde trær	9	14
Terrengskade	4	5
Nøkkelbiotoper og Biologisk Viktige områder	6	10
Rovfugl, tiurleiker, hekkende fugler	5	-
Vannbeskyttelse, kantsone, myr- og sumpskog	10	3
Kulturminner	3	2
Sum PEFC	52	47
Brudd på rutine	2	18
Sporbarhet, ISO 9001	-	5
Sum total	54	70

Viken Skog gjennomfører årlig internrevisjoner og internkontroller i tråd med PEFC Skogstandard for å avdekke rutinesvikt og forbedringsområder. I 2024 ble 85 oppdrag revidert i felt, både egne og skogeierstyrte drifter. Utvalget ble gjort etter risiko og tidligere avvikstrender. Revisjonene avdekket 54 avvik, som er registrert og fulgt opp i styringssystemet. Alvorlige avvik behandles umiddelbart og rapporteres separat. Kontorintervjuer gir i tillegg innsikt i daglige utfordringer og forbedringsmuligheter.

Større avvik fra PEFC Skogstandard registreres og følges opp i Viken Skogs styringssystem. Tømmerkjøp gjennomføres ikke med skogeiere som har åpne avvik. De fleste avvik skyldes rutinesvikt, ofte manglende dokumentasjon. Det er behov for å forenkle dokumentasjonsprosessen for å sikre bedre arbeidsflyt og forebygge alvorlige feil. Vurdering av myr- og sumpskog med vannkart har vært mangelfull, og dette blir et fokusområde i kalibreringssamlinger i 2025 – sammen med krav til livløpstrær og døde trær. Flere mindre avvik på samme oppdrag krever ekstra tiltak, og risiko-basert utvalg viser seg effektivt for å avdekke slike tilfeller.

Figur 1.1 - Viser andel oppdrag som har ingen, 1, eller flere enn 1 avvik, av totalt 85 reviderte oppdrag.

Uønskede hendelser registrert i avvikssystemet

Tabell 3.1 – Tabellen viser oversikt over uønskede hendelser etter Norsk PEFC Skogstandard. Avvik på egne rutiner er samlet under «Brudd på rutine», videre er uønskede hendelser knyttet til sporbarhetsstandardene (PEFC-COC og FSC-CW) plassert under «sporbarhet».

Hovedområde	2024	2023	2022
Forvalteransvar/Planlegging	5	6	2
Arbeidskraft og sikkerhet	1	-	2
Skogsveger		-	-
Samiske rettigheter		-	-
Bevaring av skogarealet/Langsiktig virkesproduksjon	1	-	-
Genbevaring - skogstrær		-	-
Friluftsliv	1	1	-
Miljøinformasjon		-	-
Hogst	10	1	-
Avfall og forurensing	1	-	-
Livløpstrær og døde trær		-	-
Terrengskade	3	-	2
Nøkkelbiotoper og Biologisk Viktige områder	13	13	5
Rovfugl, tiurleiker, hekkende fugler	9	2	11
Vannbeskyttelse, kantsone, myr- og sumpskog	3	1	2
Kulturminner	2	1	-
Sum PEFC	49	25	27
Brudd på rutine		3	5
Sporbarhet, ISO 9001	8	11	2
Sum total	57	39	34

I 2024 ble 57 uønskede hendelser, klager og eksterne henvendelser registrert i TQM-systemet. Over halvparten ble meldt inn av egne ansatte, ofte som følge av feil oppdaget underveis. Noen avvik er dobbeltregistrert med internrevisjoner. Avvikene er kategorisert etter PEFC-krav og sammenlignes med tidligere år.

Viken Skog har nullvisjon for miljøskader, og alle alvorlige hendelser følges opp med tiltak. Økningen i antall avvik skyldes blant annet utfordringer med informasjonsflyt og bruk av digitale verktøy. Tiltak er iverksatt, som bedre kartvarsling, samarbeid om miljødatabaser og tydeligere visning av viktige naturverdier. Kompetanseheving og bedre rutineforståelse er også sentralt for å redusere feil.

Eksterne henvendelser

I 2024 mottok Viken Skog 84 eksterne henvendelser – nesten en dobling fra 2023. De fleste kom fra naturverninteresserte og turgåere, og gjaldt bekymringer rundt etterlevelse av PEFC Skogstandard, miljøhensyn og innsyn i hogstplaner. Rundt 22 av henvendelsene ble registrert som avvik, blant annet knyttet til rødlistede arter, kantsoner og sporskader. Alle henvendelser er besvart og behandlet. Økt åpenhet og bedre kommunikasjon om skogsdrift kunne forebygget noe av misnøyen.

Internkontroll

I 2024 er det brukt mye tid på å følge opp kravet om internkontroll etter hogst og skogkultur. Skogbruksledere kontrollerer hogstflater i felt og med drone, og melder avvik til produksjonsavdelingen. Vanlige feil er sporskader, dårlig utførelse og manglende dokumentasjon på livsløpstrær. Over halvparten av avvikene er lukket, og det nye systemet gir god oversikt over hvert enkelt oppdrag.

Tabell 1.2 - Oversikt over andel oppdrag med gjennomført internkontroll. Kravet i PEFC er minimum 10% av gjennomførte hogst- og markberedningsoppdrag og 5 % av gjennomførte skogkulturoppdrag.

	Andel av alle gjennomførte oppdrag med internkontroll	Andel av alle oppdrag med avvik fra instruks	Andel av avvik lukket/utbedret
Skogkultur	13,3%	3,6%	61,1%
Hogstopdrag	13,4%	1,7%	41.2%

MILJØ- OG KVALITETSMÅL

Vår nullvisjon skal sikre en bærekraftig skogforvaltning ved ansvarlig drift og beskyttelse av biologisk viktige områder.

1. Vi skal ikke ha avvik på hogst i kantsoner fordi de er særdeles viktige leveområder for mange arter – i vannet, på bakken og i luften.
2. Vi skal legge til rette for en sunn fremtidig skog ved å legge igjen død ved, spare undervegetasjon som ikke hindrer fremkommelighet og ha varierte hogstformer.
3. Vi skal redusere utslippene våre knyttet til produksjon og transport, blant annet ved å være en pådriver for elektrifisering av tømmertransport.
4. Vi skal sørge for at alle livsløpstrær er kartfestet korrekt i vårt digitale verktøy, slik at alle livsløpstrær og plasseringen av dem enkelt kan kontrolleres i ettertid.
5. Vi skal ha god og jevnlig kommunikasjon med Viken Logistikk, slik at alt tømmer som produseres, kjøpes og selges gjennom oss behandles i henhold til kontrakt.

Ansvarlig og effektiv benyttelse av skogressursen

Vi skal bruke skogressursen ansvarlig gjennom bærekraftig produksjon og god skogskjøtsel (knyttet til delmål 12.2). Negative utslipp fra produksjonen skal reduseres, og vi skal bidra til gjenvinning av tremateriale (knyttet til delmål 12.4 og 12.5).

Bærekraftig ressursgrunnlag

Skogen i Norge har mange funksjoner – den er viktig for biologisk mangfold, friluftsliv og psykisk helse, og bidrar til lokal og nasjonal verdiskaping. Skogvolumet har økt siden 2000, men veksten har avtatt noe, særlig for gran. Dette skyldes lavere tilvekst, økt hogst og mer gammel skog. Årlig hogges det 10–12 millioner kubikkmeter tømmer, hovedsakelig gran, med noe furu og lite lauvtre.

Ifølge SKOG22¹ og nye prognoser fra blant andre Norges Skogeierforbund, er det bærekraftig grunnlag for å øke tømmeruttaket til minst 15 millioner kubikkmeter årlig. Med mer tilgjengelig areal, nyplantning og økt skogskjøtsel kan dette økes ytterligere.

Siden 1925 har skogvolumet i Norge økt betydelig, hovedsakelig på grunn av bedre skogbehandling og lavere hogst enn tilvekst. Prognoser fra Viken Skog viser potensial for økt avvirkning, særlig for lauv og furu, og etter hvert gran. Begrenset infrastruktur, som skogsveier, er en utfordring. Viken Skog og SB Skog avvirker årlig rundt 3,5 millioner kubikkmeter tømmer (3,7 millioner m³ i 2024).

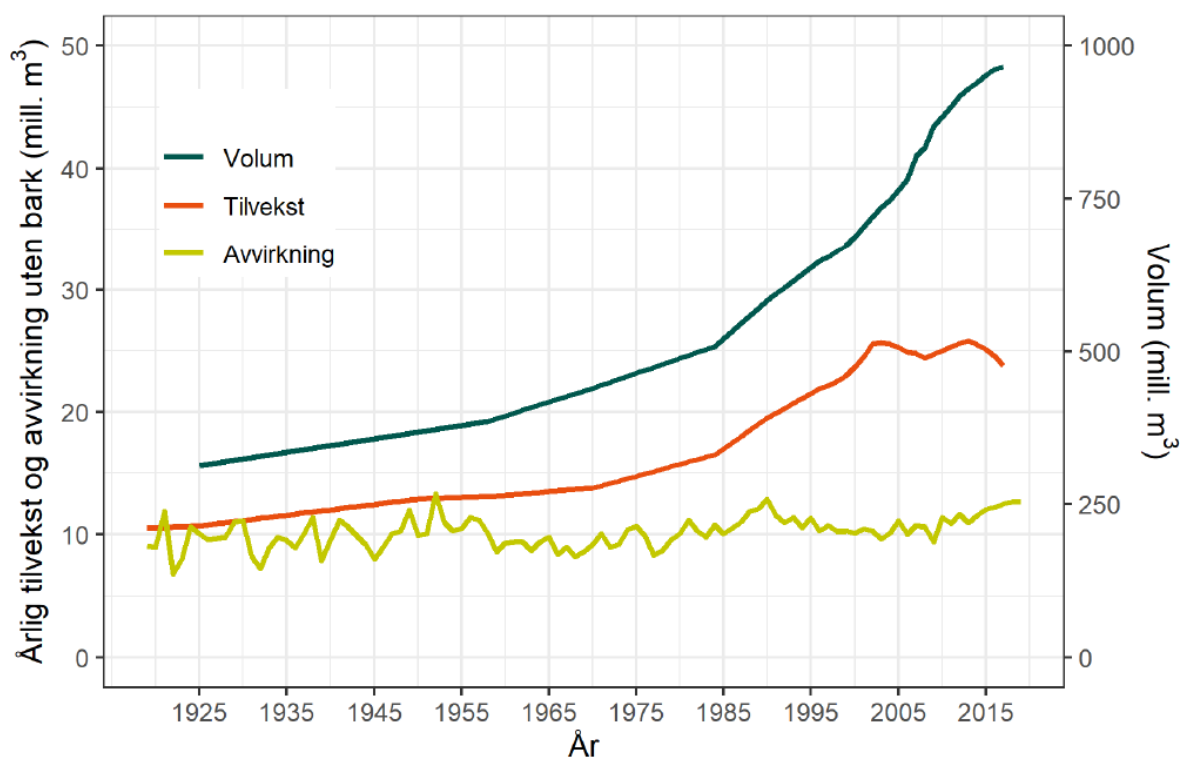

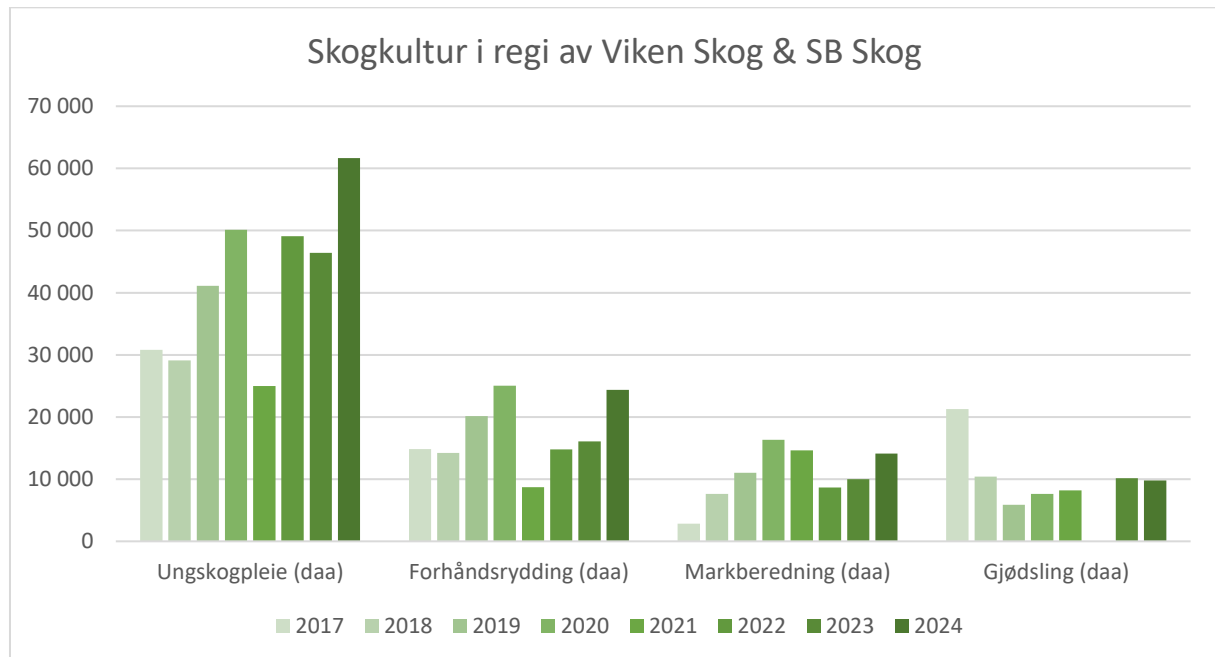
Diagram hentet fra NIBIO, rapport nr. 142 (2021)

¹ Regjeringen, Skog 22 – nasjonal strategi for skog- og trenæringen (2015)

Skogskjøtsel og påvirkning på bærekraft

Store arealer i Norge er vernet eller bundet til andre formål, noe som gjør det viktig å utnytte produksjonsevnen i tilgjengelig skog gjennom god skogkultur som planting og ungskogpleie. Dette gir virke av høyere kvalitet og bedre klimanytte.

Skogen forvaltes langsiktig, og trær av god kvalitet gir større fleksibilitet for fremtidig bruk. Klimaendringer med mer ekstremvær, tørke og skadedyr vil utfordre skogen, men god skogkultur kan styrke trærnes motstandskraft.

Ungskogpleie

Ungskogpleie er avgjørende for robust skog og høy karbonbinding. Viken Skog ønsker å øke innsatsen i tråd med nasjonale mål. Tiltak som lauvrydding og avstandsregulering gir bedre vekst, kvalitet og fremtidige valgmuligheter.

Moderne praksis tar hensyn til biologisk mangfold, blant annet ved å bevare lauvtrær i fuktige områder og prioritere furu på lav bonitet. SB Skog og Viken Skog kurser alle utførere via Skogskolen.no for å sikre kvalitet og følge PEFC-standarder.

Gjødsling av skog

Riktig utført kan gjødsling gi økt tømmer volum, høyere sagtømmerandel og bedre økonomi for skogeier, samtidig som det styrker skogens CO₂-opptak. Gjødsling gir rask tilvekst og øker både stammevolum og biomasse.

En kubikkmeter tømmer binder ca. 1,8 tonn CO₂, og selv med utslipp fra gjødselfunksjon og transport, er netto klimaeffekt svært positiv. Med 1,5 kubikkmeter tilvekst per dekar gir dette ca. 2,6 tonn CO₂-binding.²

Gjødsling må skje med hensyn til miljøet, blant annet med kantsoner mot vann. PEFC-standarder og støtteordninger stiller krav til miljøvennlig utførelse.

² NIBIO temaside, skog - gjødsling av skog

Markberedning

Markberedning innebærer å fjerne humuslaget for å eksponere mineraljord, noe som gir bedre vekstforhold for planter og øker naturlig foryngelse. Selv om feltet kan se uestetisk ut, gir tiltaket bedre planteetablering og beskyttelse mot konkurrerende vegetasjon og gransnutebiller.

Det er et omdiskutert tiltak, og den nye PEFC-standarden stiller strengere krav til hvordan og i hvilket omfang markberedning kan utføres.

Planting

Riktig planteantall tilpasset bonitet er viktig for å utnytte skogsmarkens produksjonsevne og sikre rask CO₂-binding etter hogst. Mange hogstfelt har for svak foryngelse, noe som gir lavere tømmerkvalitet og CO₂-opptak. Et høyt planteantall gir bedre valgmuligheter i ungskogpleien og høyere kvalitet på fremtidsskogen.

Viken Skog og SB Skog planter årlig rundt 14 millioner trær og tilbyr planting til alle skogeiere de hogger for. Det er ønskelig å ytterligere øke planteantallet i årene fremover. Alle planteoperatører kurses via Skogskolen.no for å sikre kvalitet og følge PEFC-standarden.

Snutebillebehandling for økt overlevelse

SB Skog og Viken Skog har valgt å kjøpe inn mest mulig mekanisk behandlede planter, noe vi markedsfører overfor skogeierne. Dette vil ganske raskt fase ut kjemisk behandling, og er en del av strategien om et kjemikaliefritt skogbruk. I 2023 var nesten halvparten av alle småplanter mekanisk behandlede med voks istedenfor kjemikalier.

Lukket hogst

I 2024 ble det avvirket 68 900m³ virke fra lukket hogstform. Det er en økning fra året før, da det ble levert 52 000m³ virke fra lukket hogst. Den nye PEFC skogstandard av 2023 fremsetter krav om at andelen av lukket hogst skal øke i tiden fremover, og dette skal vi selvsagt levere på. Våre hogstplanleggere og entreprenører har gått kursing i lukket hogstform for å kunne levere på dette

kravet. Det blir også et tema på interne revisjoner hvor man både evaluerer utførelsen av oppdrag med lukket hogst og diskuterer hvordan man oftere kan vurdere å benytte denne hogstformen.

Sirkulærøkonomi

Viken Skog er en av mange partnere i SirkTRE³, som jobber for økt ombruk og gjenvinning av trematerialer. SirkTRE skal etablere den helsirkulære verdikjeden for tre ved å tilrettelegge for ombruk og materialgjennvinning av returtre.

I Norge hogges det årlig rundt 12 millioner kubikkmeter tømmer, men det er bærekraftig grunnlag for å øke dette til minst 15 millioner. For å nå klimamålene og møte økt ressursbehov, trengs mer bruk av kortreist tre i bygg. Returtre blir viktig gjennom nye løsninger for ombruk og materialgjenvinning. Økt innovasjon og verdiskaping er nødvendig for å utnytte returtrees potensial. SirkTRE skal bidra til en mer sirkulær og bærekraftig tre- og byggenæring.

Prosjektperioden for SirkTRE er fra 2021-2025.

Oppnår vi målene kutter vi 8% av Norges klimaforpliktelser

SirkTRE skal sørge for at avfallstre blir returtre, og inngår som råstoff i treindustrien og forlenge levetiden til trevirke. Målet er å utnytte 250 000 m³ (100 000 tonn) treavfall innen 2024 og 1 mill. m³ (0,5 mill. tonn) innen 2030. SirkTRE bidrar til klimakutt på 0,5 mill. tonn CO₂ innen 2024 og 3 mill. tonn CO₂ innen 2030. SirkTRE bidrar til å nå miljømålene for EUs taksonomi, og bygger oppunder FNs bærekraftsmål 8, 9, 11, 12, 13, 15 og 17.

³ SirkTRE: <https://www.sirktre.no/>

Vi er en viktig del av klimaløsningen og det grønne skiftet

Vi skal tilpasse oss for å redusere konsekvensene av klimaendringer og øke bevisstheten om dette i virksomheten (knyttet til delmål 13.3).

Karbonbinding i skog

Skogen spiller en viktig rolle i karbonbinding. Av Norges 120 000 km² skogareal er rundt 90 000 km² produktiv skog. Ifølge Klimakur 2030⁴ binder skogen årlig nesten 30 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, mot utslipp på ca. 49 millioner tonn. I tillegg vil produkter fra tømmerstokken binde karbon i mange år fremover, for eksempel som planker i et hus eller andre konstruksjoner.

Fordi bildet er sammensatt, med mange skogeiere og ulike typer tømmerkjøpere, velger Viken Skog og SB Skog å la skogeierne selv innberegne skogens karbonbinding på sin egen eiendom. Det er heller ingen standard metode for å beregne den positive karbonbindingen i skogen.

Reduksjon av karbonutslipp i verdikjeden

Viken Skog og tilknyttede selskaper gjør flere tiltak for å redusere sitt karbonavtrykk. Av klimaregnskapet kan man se at det er skogsmaskinene og tømmerbilene som står for de klart største utslippene. Å redusere utslippene til skogsmaskiner er det mest krevende da de går på diesel og har et ganske konstant forbruk i forhold til arbeidet som skal utføres, men det er tiltak som kan gjøres bla. ved mer effektiv kjøring og rasjonell utførelse av hogsten. Skogsmaskinene bruker også sagkjedeolje, som kan være mineralsk eller biologisk. Vi har tatt til grunn at omtrent halvparten av våre skogsmaskiner benytter biologisk sagkjedeolje, som er mye bedre for miljøet med kortere nedbrytningstid. Fra årsskifte 2025 er det kun lov til å benytte biologisk sagkjedeolje for alle entreprenører som hugger for Viken Skog.

Det vært et initiativ en stund om å ta i bruk helelektrisk tømmerbil og i Sverige er de første allerede i bruk. Vi håper dette vil være en realitet i de norske skogene om ikke altfor lenge.

Eksport på lasteskip

Viken AT Market, som Viken Skog eier 50 prosent av, eksporterer store mengder tømmer til utlandet og solgte 1,1 millioner kubikkmeter i fjor. Transporten skjer hovedsakelig med skip, som er relativt klimavennlig, men selskapet ønsker å redusere utslipp ytterligere. Viken AT Market har sammen med Arriva Shipping inngått en avtale om en nullutslipps ammoniakk- og el-drevet general cargo skip for frakt av tømmerstokker til Europa - forventet levert av Skarv Shipping Solutions i 2027⁵

⁴ NIBIO Rapport;6(9) 2020

⁵ Viken Skog nyhetssak: <https://www.viken.skog.no/aktuelt/artikler/avtale-om-tommerfrakt-pa-nullutslippsskip>

Klimaregnskap for Viken Skog & SB Skog

Tonn CO ₂ -ekvivalenter (tCO ₂ e)	2024	2023	2022
Scope 1			
Egen kjøring (2)(6)	167	139	129
Scope 2			
Energiforbruk kontorer (3)			
Lokasjonsbasert metode	12	15	15
Markedsbasert metode	494	539	404
Scope 3			
Dieselforbruk Skogsmaskiner (6) (7)	18 944	17 985	18 396
Dieselforbruk tømmerbiler (4) (7)	17 672	16 828	17 121
Mineralsk sagkjedeolje (5)	99	94	96
Totalt utslipp scope 1-3 (scope 2 lokasjonsbasert)	36 894	35 061	35 757
Totalt utslipp scope 1-3 (scope 2 markedsbasert)	37 376	35 585	36 146

(2) Skogbrukslederne i Viken Skog har firmabiler. I tillegg kommer kjøring i jobbsammenheng med private biler. Firmabilene er dieseldrevne pickuper på grunn av behovet for fremkommelighet på skogsbilveier gjennom hele året. Private biler er en blanding av alle typer personbiler. El-biler er tatt ut av beregningen for CO₂-utslipp fra tjenestekjøring, noe som utgjør omtrent 5 prosent av all kjøring. Det ble kjørt omtrent 1,2 millioner km for begge selskapene.

(3) Viken Skogs hovedkontor på Hvervenmoen på Hønefoss varmes opp ved hjelp av fjernvarmeanlegg fra biofyringsanlegg. Dette er den eneste bygningen Viken Skog eier, mens SB Skog ikke eier egne bygninger. For alle de øvrige kontorlokalene deler vi tak med andre leietakere, og energibruk er beregnet ut fra den delen av bygningene vi disponerer. Det er ulike typer oppvarmingskilder, men i all hovedsak biofyringsanlegg og elektrisitet. Vi har benyttet Enova sine verdier for energiforbruk til kontorbygg for våre leide kontorer. Utslippsfaktor for elektrisitet er tatt fra NVE sine beregninger for Norge (lokasjonsbasert metode) og strøm uten opprinnelsesgarantier (markedsbasert metode). Tallene er justert for foregående år da vi har oppdatert til utslippsfaktor for 2023, som ikke var gjort tilgjengelig før publisering av rapporten.

(4) Gjennomsnittlig distanse fra tømmervelte til tømmermottak var i 2023 på 65,9 kilometer, ifølge egen oversikt over kjøre-distanser for Viken Skog og SB Skog. Utslippsfaktor for tømmertransport er 36 g CO₂/m³/km. God planlegging og levering av tømmer til nærmest mulige mottak kan bidra til å redusere den gjennomsnittlige kjørelengden. All kjøring er med, også returkjøring og kjøring der kunden selv sørger for at tømmeret blir fraktet fra velteplass til mottak, slik det i hovedsak er for driftene SB Skog gjennomfører. Viken Logistikk, som Viken Skog eier 51 prosent av, lager logistikkplaner og sørger for frakt av det meste av tømmeret Viken Skog kjøper. Vi har beregnet returlast til 2 prosent. Tallet er usikkert, og vi vil jobbe for å innhente mer nøyaktige tall i fremtiden.

(5) Tallene for sagkjedeolje er usikre, men det er gjort et estimat på 0,02 liter per kubikkmeter med tømmer. De er beregnet ut fra et gjennomsnitt av utvalgte entreprenører vi samarbeider med, der halvparten oppgir at de bruker biologisk olje.

(6) Hogstmaskin og lassbærer bruker til sammen omtrent 2,25 liter per kubikkmeter med tømmer. Estimatet er basert på beregninger fra Skogkurs.

(7) Tallet for CO₂-utslippet er fratrukket 15 prosent biodrivstoff, som er innenfor kravet til innblanding av biodrivstoff i Norge, det vil si mellom 14,75 og 17 prosent.

Daglig leder til slutt

Viken Skog og SB Skog utvikler en bærekraftig verdikjede basert på skogens ressurser, fra planting til foredling. Vi tilbyr konkurransekraft og kompetanse, og samarbeider med partnere og kunder for å skape en langsiktig, lønnsom skognæring.

Vårt mål er å sikre langsiktig råderett og avkastning på skogeiendommen gjennom bærekraftig ressursutnyttelse. Vi balanserer økologiske, sosiale og økonomiske hensyn, og bevaring av biologisk mangfold er sentralt. Norsk PEFC Skogstandard sikrer at vi opererer innenfor rammene.

Vi jobber for å redusere vårt miljø- og klimaavtrykk fra avvirkning og transport. Rapporten gir en oversikt over vårt klimaavtrykk og mål for å redusere utslipp. Vi trenger et helhetlig bilde av bedriftenes påvirkninger for å gjøre skogbruket mer bærekraftig.

Rapporten skal øke bevisstheten hos eiere, medarbeidere, samarbeidspartnere og i verdikjeden. Vi vil fortsette utviklingen av bærekraftsarbeidet for å finne balansepunktet mellom økologiske, sosiale og økonomiske verdier.

Tor Henrik Kristiansen
DAGLIG LEDER | VIKEN SKOG

Kenneth Langsethagen
DAGLIG LEDER | SB SKOG